

HOMILIE 11 NOVEMBER 2018: WAPENSTILSTAND

Beste medegelovigen,

Het is vandaag 11 november, zo dadelijk is het 11 uur (11.11.11), op dit moment is het exact 100 jaar geleden dat de grote oorlog een einde kende, en de wapens zwegen... Het einde van een oeverloze stijd, die honderdduizenden - vooral jonge mensen - de dood had ingejaagd of op zijn minst levenslang had getekend.

Vorige vrijdag werd bij ons op school een dichtbundel voorgesteld, jonge dichters over de grote oorlog, leerlingen en oud-leerlingen kregen vijf jaar lang na een bezoek aan Flanders Fields de taak een gedicht te schrijven over deze oorlog; ze moesten zich inleven in het bestaan van een frontsoldaat. De dichtbundel is nu af en uitgegeven; ik lees een gedicht van één van hen (Pieter), nu een oud-leerling van mij:

"Graven

gedragen door de velden

Gaan mijn gedachten

over gestorven helden

beroofd van hun krachten

Ik kijk naar een kruis

gemaakt van cederhout

Zijn medaille ligt thuis

maar zijn graf is kil en koud

Te sterven voor je medemens

vereist de grootste moed

Naasteliefde kent geen grenzen

Vrijheid was hun hoogste goed"

Ja, ook jonge mensen zijn wel degelijk nog geraakt door dit lijden en de onzinnige terreur die oorlog altijd met zich meebrengt. En met een concreet verhaal hierover wil ik de link leggen met de lezingen van vandaag.

In april van dit jaar ging ik met een groepje leerlingen op eindreis naar Krakau, we bezochten er het uitroeiingskamp Auschwitz-Birkenau, een vreselijk getuigenis van die andere grote oorlog, iets recenter... Mensen werden er uitgehongerd, ze kregen letterlijk amper te eten. De dagelijkse porties voedsel dat hen toekwam werden visueel voorgesteld, een kom soep en een stuk brood: daar kon je niet lang op overleven... En toch: zelfs in de gruwel en onmenselijkheid van de kampen, deelden mensen dit schaarse voedsel met elkaar als er één van hen ziek was. In dit rauwe bestaan, in die uitzichtloze situatie, kwamen mensen op voor elkaar. Dit is buiten-gewoon!

De link met de lezingen van vandaag is gauw gelegd: de twee arme weduwen hadden niets om van te leven - in de tijd waarin deze verhalen werden opgetekend, betekende dit soms letterlijk de dood, en toch...

Toch gaven ze alles wat ze hadden, niet voor zichzelf, maar voor anderen. De twee vrouwen handelden niet uit berekening, de liefde was hun enige maatstaf. Ze gaven niet wat ze hadden, maar wat en wie ze waren. Naasteliefde kende voor hen geen grenzen...

Vrijgevigheid is niet alleen een kwestie van geld, het is ook een kwestie van aandacht, meevoelen, tijd geven aan zij die het nodig hebben. In die zin maakt de boodschap van vandaag duidelijk dat wij allen aangesproken kunnen worden. We zijn net arm als we

zelfs dit niet kunnen delen.

De naastenliefde uit het gedicht dat ik net voorlas, is op ieder van ons van toepassing.

Zelfs in de meest uitzichtloze situatie van ijden is er dus een lichtpuntje hoop.

Ook Jezus liet zijn leven uiterlijk eindigen in onnoemelijk lijden en dood. En toch: de hoop mocht zegevieren na de derde dag. En toen hij na de derde dag aan zijn leerlingen verscheen waren zijn eerste woorden: 'sjalom, vrede'...

Wat een boodschap vandaag op deze herdenkingsdag: Vrede als eerste en als laatste wens. En die vrede moeten we misschien niet al te ver gaan zoeken: daar waar mensen in moeilijke situaties zorg kunnen en durven dragen voor elkaar, daar kan vrede geboren worden. Vandaag, morgen, straks met Kerst en atlijd.

Vrede kan - en nooit meer oorlog waar zorg het wint van vooroordeel en haat.

Hilde Verplancke